

Радіонова Н. Й.
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку і аудиту
Київського національного університету технологій та дизайну*

Власенко А. С.
*магістрант
Київського національного університету технологій та дизайну
м. Київ, Україна*

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Основним критерієм успішної діяльності підприємства в сучасних умовах є задоволення потреб споживачів та отримання прибутку. Для досягнення такого результату слід звернути увагу на процес управління витратами, що відіграє важливу роль для підвищення ефективності та рентабельності підприємства. Налагоджена система управління витратами діяльності підприємства сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства, збільшенню доходів і фінансових результатів, закріпить стабільність підприємства в конкурентному ринковому середовищі [1, с. 60]. Отже, необхідно створити гнучку систему управління витратами, однією з основних функцій якої є аналіз. Оптимально визначений рівень витрат діяльності підприємства забезпечує правильне формування фінансового результату – прибутку (збитку) від реалізації продукції (робіт, послуг).

Значний вплив на рівень витрат мають техніко-економічні чинники виробництва [2, с. 102]. Отже, вибір та розробка тієї чи іншої методики проведення аналізу витрат діяльності має визначитись можливістю врахування особливостей виду економічної діяльності та технологічних аспектів діяльності підприємства, а також його тактичними й стратегічними цілями.

Об'єктом аналізу слід розглядати ресурсні та функціональні складові, які забезпечують формування витрат підприємства. Суб'єктами аналізу витрат, тобто виконавцями цієї функції управління, є керівники та провідні фахівці: економісти, бухгалтери, маркетологи, керівники центрів відповідальності та інші [4, с. 130].

Метою аналізу витрат діяльності є комплексна оцінка отриманих результатів оптимізації структури, а також розміру витрат та інформаційне забезпечення керівництва підприємства для прийняття обґрунтованих управлінських рішень [3, с. 158].

З огляду на зазначене, можна виокремити загальну блок-схему економічного аналізу витрат операційної діяльності підприємства (рис. 1).

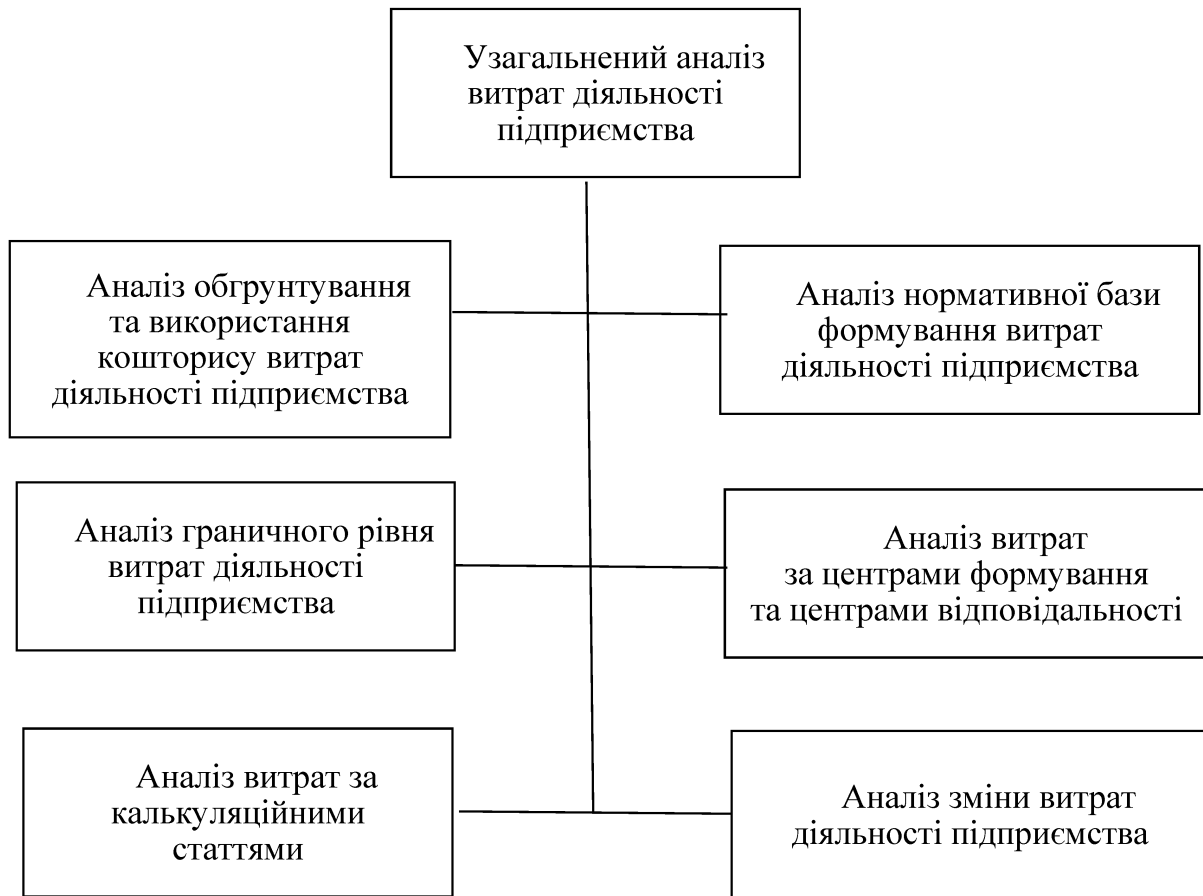

Рис. 1. Загальна схема економічного аналізу витрат підприємства

Цілі аналізу витрат діяльності підприємства конкретизуються через завдання, серед яких варто виділити:

- об’єктивну оцінку виконання плану собівартості продукції по окремих їх видах і по підприємству в цілому;
- визначення та дослідження причин відхилень фактичних витрат від планових у розрізі статей та за окремими видами продукції;
- пошуку резервів зниження витрат діяльності та розробці відповідних заходів щодо їх використання;
- забезпеченні центрів відповідальності необхідною інформацією для оперативного управління формуванням собівартістю продукції;
- розробці оптимальної та економічно обґрунтованої величини планових витрат, планових та нормативних калькуляцій на окремі види продукції;
- комплексна оцінка отриманих результатів оптимізації структури та рівня витрат й своєчасне забезпечення менеджерів підприємства інформацією для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Цілі економічного аналізу витрат діяльності підприємства реалізуються на основі таких принципів, як системність, комплексність, плановість, дієвість, оперативність, оптимізаційний та науковий підхід. В основі принципу системності лежить твердження стосовно того, що об’єкт, який досліджується,

розглядається як складна динамічна система, яка містить елементи, пов'язані між собою, а також із зовнішнім середовищем.

Аналіз витрат діяльності підприємства передбачає:

- виявлення місця і ролі показника витрат в оцінці досягнутої ефективності виробництва;
- розробку схеми аналізу на основі класифікації чинників і резервів зниження витрат діяльності підприємства;
- визначення методів вимірювання чинників і резервів зниження витрат діяльності підприємства.

Аналітична служба підприємства повинна проводити аналіз витрат діяльності проводить його за планом і систематично. Для максимальної ефективності аналітична робота повинна здійснюватися поетапно відповідно до розробленого плану та розподілятися між виконавцями. Принцип дієвості аналізу витрат діяльності підприємства передбачає до практичне використання його результатів в системі управління витратами підприємства з метою розробки конкретних заходів щодо обґрунтування, коригування величини планових витрат, своєчасного виявлення недоліків в діяльності системи управління витратами. Оперативність аналізу витрат діяльності підприємства є одним із основоположних принципів раціональної організації обліково-аналітичної роботи, оскільки від своєчасності її результатів залежить досягнення підприємством тактичних і стратегічних цілей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Адамовська В. С., Брітан Н. В. Удосконалення управлінського обліку витрат операційної діяльності як один з напрямів бізнес адміністрування // Агросвіт. – 2015. № 8. – С. 58–61.
2. Вудвуд В. В. Резерви зниження собівартості продукції як один із напрямків підвищення ефективності функціонування підприємства [Електронний ресурс] / В. В. Вудвуд, І. Ф. Козакова // Інноваційна економіка. – 2013. – № 8. – С. 100–103. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/inek_2013_8_21.pdf
3. Проскурня С. С., Голуб Н. О. Методичні аспекти управління витратами на підприємствах [Текст] / С. С. Проскурня, Н. О. Голуб // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси: зб. наук. праць. – Луцьк, – 2013. – Вип. 10(37), Ч.4. – С. 156–160.
4. Радіонова Н. Й. Формування стратегії управління витратами швейних підприємств за допомогою сучасних методів їх аналізу / Радіонова Н. Й. // Сучасні проблеми економічного розвитку України: монографія / за ред. О. В. Ольшанської, А. О. Мельник, Т. Є. Воронкової – К.: ТОВ «ДКС центр», 2018. – С. 128–135.